

Z kroniki naukowej

ROZWÓJ WSPÓLPRACY MIĘDZY INSTYTUTEM ZACHODNIM A INSTYTUTEM STUDIÓW MIĘDZYNARODOWYCH UNIWERSYTETU KAROLA MARKSA W LIPSKU

Instytut Zachodni w Poznaniu współpracuje od 1969 r. z Instytutem Studiów Międzynarodowych (*Institut für Internationale Studien*) Uniwersytetu Karola Marksa w Lipsku. Utworzony w 1969 r. Instytut Studiów Międzynarodowych nosił do 1971 r. nazwę Instytutu Spraw Międzynarodowych i Zachodniemieckich (*Institut für Internationale und Westdeutsche Frage*).

Oficjalne kontakty z Instytutem Zachodnim nawiązał ówczesny dyrektor instytutu lipskiego prof. dr. Wolfgang Menzel poprzez wicedyrektora IZ dra J. Rachockiego. Prof. W. Menzel gościł w IZ już w 1968 r. jako dyrektor Instytutu Prawa Państwowego i Administracyjnego (*Institut für Staats- und Verwaltungsrecht*) Uniwersytetu Karola Marksa w Lipsku.

W 1970 r. zostało podpisane pierwsze porozumienie o współpracy między IZ a instytutem z Lipska. Od tego czasu obie placówki zawierały kolejne porozumienia roczne i ramowe — 5-letnie. Porozumienia te ustalały zasady współpracy naukowo-badawczej, bezdewizowej wymiany pracowników naukowych, wymiany informacji naukowej oraz wydawnictw. Obecnie obowiązuje porozumienie obejmujące lata 1981 - 1985. W ramach wspomnianej wymiany bezdewizowej pracowników naukowych do końca 1980 r. ponad 50 osób z obu instytutów skorzystało z tej formy wzajemnych kontaktów.

Szereg pracowników instytutu lipskiego podczas swego pobytu w IZ wygłosiło wykłady i prelekcje z zakresu własnej problematyki badawczej. Wymienić tu trzeba takie osoby, jak: prof. dr. sc. Wolfgang Menzel, prof. dr. sc. Manfred Premssler, prof. dr. sc. Walter Poeggel, prof. dr. Erhard Hexelschneider, prof. dr. Hans Ivens, prof. dr. sc. Gerhard Müller, dr. Ekkehard Lieberam, dr. Fritz Halm i inni.

Ze strony Instytutu Zachodniego podczas pobytu w instytucie lipskim wykłady lub prelekcje wygłaszali m. in.: doc. dr. Janusz Rachocki, doc. dr. hab. Janusz Sobczak, doc. dr. hab. Lech Janicki, prof. dr. hab. Lech Trzeciakowski, prof. dr. hab. Antoni Czubiński, doc. dr. hab. Zdzisław Nowak, mgr Józef Muszyński.

Elementem współpracy było zaproszenie w 1974 r. przez instytut lipski doc. dra Lecha Janickiego na 3-miesięczny pobyt naukowy w charakterze docenta-hospitanta (*Gastdozent*). Doc. L. Janicki przebywał na Uniwersytecie Karola Marksa w okresie od 1 kwietnia do 30 czerwca 1974 r., prowadząc na wydziale prawa wykłady i ćwiczenia z zakresu prawa państwowego państw kapitalistycznych oraz uczestniczył w redakcji podręcznika pomocniczego z tej dziedziny wydanego w 1975 r. przez Akademię Nauk o Państwie i Prawie NRD w Berlinie-Babelsbergu.

Głównym przejawem współpracy obu instytutów były coroczne, wspólnie organizowane, na przemian w Polsce i w NRD, konferencje naukowe konferencje takie odbyły się:

— W 1971 r. (16 - 19 grudnia) w Baranowie k. Poznania. Temat: *Państwo za-*

chodnioniemieckie (zob. sprawozdanie w „Przeglądzie Zachodnim” 1972, nr. 1, ss. 223 - 225).

— U 1972 r. (19 - 21 października) w Torgau. Temat: *Problemy bezpieczeństwa i współpracy w Europie po ratyfikacji układów podpisanych w Moskwie i w Warszawie* (zob. sprawozdanie w „Przeglądzie Zachodnim” 1972, nr. 4, ss. 417 - 418). Podstawowe materiały opublikowano w: „Wissenschaftliche Zeitschrift der Karl-Marx-Univ. Leipzig”. Gesellschafts- und Sprachwissenschaftliche Reihe 1973, nr 3/4.

— W 1973 r. (23 - 24 października) w Poznaniu. Temat: *Problemy współpracy i wymiany kulturalnej między państwami o różnych systemach społecznych* (zob. sprawozdanie w „Przeglądzie Zachodnim” 1974, nr. 1, ss. 175 - 177). Podstawowe materiały ogłoszono w wydawnictwie zbiorowym pt.: *Probleme der Zusammenarbeit und des Kulturaustausches zwischen Staaten unterschiedlicher Gesellschaftsordnung*. Wissenschaftliche Beiträge der Karl-Marx-Universität, Reihe Gesellschaftswissenschaften. Leipzig 1974

— W 1974 r. (26 - 28 listopada) w Lipsku. Temat: *Procesy koncentracji gospodarczej w Europie zachodniej po II wojnie światowej* (zob. sprawozdanie w „Przeglądzie Zachodnim” 1975, nr 1, ss. 232 - 234).

— W 1975 r. (26 - 27 listopada) w Poznaniu. Temat: *Ewolucja systemów partyjnych w krajach kapitalistycznych*. Materiały opublikowano w: „Beiträge für das marxistisch-leninische Grundlagenstudium für Hoch- und Fachschullehrer” 1976, nr. 3. Karl-Marx-Universität Leipzig.

— W 1976 r. (20 - 22 września) w Lipsku. Temat: *30 lat UNESCO — socjalistyczne i burżuazyjne koncepcje wymiany dóbr kulturalnych, naukowych i informacji między państwami o odmiennych ustrojach społecznych* (zob. sprawozdanie w „Przeglądzie Zachodnim” 1976, nr 4, ss. 326 - 329).

— W 1977 r. (15 - 16 listopada) w Poznaniu. Temat: *Ekonomiczne i społeczno-polityczne problemy rozwoju EWG*. Materiały opublikowane w „Przeglądzie Zachodnim” 1978, nr. 3.

— W 1979 r. (15 - 16 maja) w Lipsku z okazji 10-lecia istnienia instytutu lipskiego i 30-lecia istnienia NRD. Temat: *Kryzys burżuazyjnej ideologii i polityki na przełomie lat osiemdziesiątych*.

— W 1980 r. (18 - 19 listopada) w Poznaniu. Temat: *Ewolucja procesu odprężenia w Europie w ciągu 35 lat od bezwarunkowej kapitulacji Niemiec (materiały z tej konferencji zawiera niniejszy zeszyt)*.

— W 1981 r. (15 - 17 września) w Lipsku. Temat: *Sprzeczne tendencje rozwojowe w kontekście zmian strukturalnych współczesnej gospodarki kapitalistycznej Europy zachodniej*.

Dalsze spotkania naukowe i inne rozszerzone formy współpracy przewidywane są w porozumieniu ramowym do 1985 r.

L.J., J.M.